

Toepassing PGS Nieuwe Stijl richtlijnen in de periode tot inwerkingtreding Omgevingswet

Opmerking: Op grond van juridische overwegingen bevatten de paragrafen met de kopjes 'Omgevingsvergunningplichtige bedrijven' en 'Bedrijven die onder algemene regels vallen' in dit document enkele wijzigingen ten opzichte van het gelijknamige document dat tot 21 december op de PGS website was gepubliceerd.

Toepassing PGS Nieuwe Stijl Richtlijnen in de periode tot inwerkingtreding Omgevingswet

Onderstaande geldt voor twaalf PGS-richtlijnen Nieuwe Stijl (PGS 7, 8, 9, 13, 16, 19, 26, 28, 29, 30, 32-1 en 35) en vijf interim PGS-richtlijnen (PGS 12, 15, 25, 31 en 33-2).

Inleiding

De eerste reeks PGS-richtlijnen in Nieuwe Stijl (NS) is vastgesteld door het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB) en gepubliceerd op de PGS-website. De Omgevingswet treedt echter pas op 1 januari 2022 in werking. Een belangrijke vraag is of en hoe de gepubliceerde PGS-NS-richtlijn door bedrijven en betrokken overheden kunnen worden toegepast in de periode tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet en welke voordelen daaraan verbonden zijn. Op deze vragen geeft dit document antwoord.

Bedrijfsleven en betrokken overheden worden aangemoedigd om dit document onder de aandacht te brengen van hun achterban.

Het verschil tussen het systeem van PGS Oude Stijl en het systeem van PGS Nieuwe Stijl

Omgevingsveiligheid

Momenteel is een PGS-richtlijn voor wat betreft het omgevingsveiligheids-domein, juridisch verankerd in het Activiteitenbesluit milieubeheer (Abm), de Activiteitenregeling milieubeheer (Arm) en in de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen de PGS-NS-richtlijnen voor het omgevingsveiligheidsdomein hierin een juridische verankering krijgen.

PGS-NS is helemaal geschreven op het Bal en qua scope en verwijzingen daarop afgestemd. In het Bal zijn bijvoorbeeld maatregelen opgenomen die het beschermen van de bodem tot doel hebben. Deze bodem-maatregelen waren opgenomen in de PGS Oude Stijl, maar bij PGS-NS is dat niet meer het geval. Om bedrijven duidelijkheid te bieden over waar ze aan moeten voldoen op het gebied van bodembescherming gelden dus de bepalingen uit het Bal.

Arbeidsveiligheid

Met betrekking tot arbeidsveiligheid geldt de PGS-richtlijn Oude Stijl als een document dat een goede praktijk van en voor bedrijven beschrijft.

Het Ministerie SZW zal (arbo)maatregelen uit PGS-NS aanwijzen in een SZW beleidsregel PGS-richtlijnen als de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening. De planning is dat de SZW beleidsregel 1 januari 2021 van kracht zal zijn. Zodra deze beleidsregel van kracht is, zullen bedrijven moeten voldoen aan de daarin aangewezen PGS-NS (arbo)maatregelen, inclusief de aangewezen implementatietermijnen.

Brand- en rampenbestrijding

Voor rampenbestrijding gebruiken de Veiligheidsregio's de PGS-richtlijnen Oude Stijl als richtlijn bij het adviseren over brandveiligheid in omgevingsvergunningen en bij het voorbereiden van de brand- en rampenbestrijding.

Voor de wet op de Veiligheidsregio's blijven de PGS-NS-richtlijnen op dezelfde manier gebruikt worden.

Implementatie PGS NS vooruitlopend op Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2021 zal de Inspectie SZW de PGS-richtlijnen betrekken bij het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften en de handhaving daarvan. De Inspectie SZW zal de maatregelen (inclusief de implementatietermijnen) die zijn aangewezen in de SZW beleidsregel PGS-richtlijnen gebruiken bij het toezicht op de naleving.

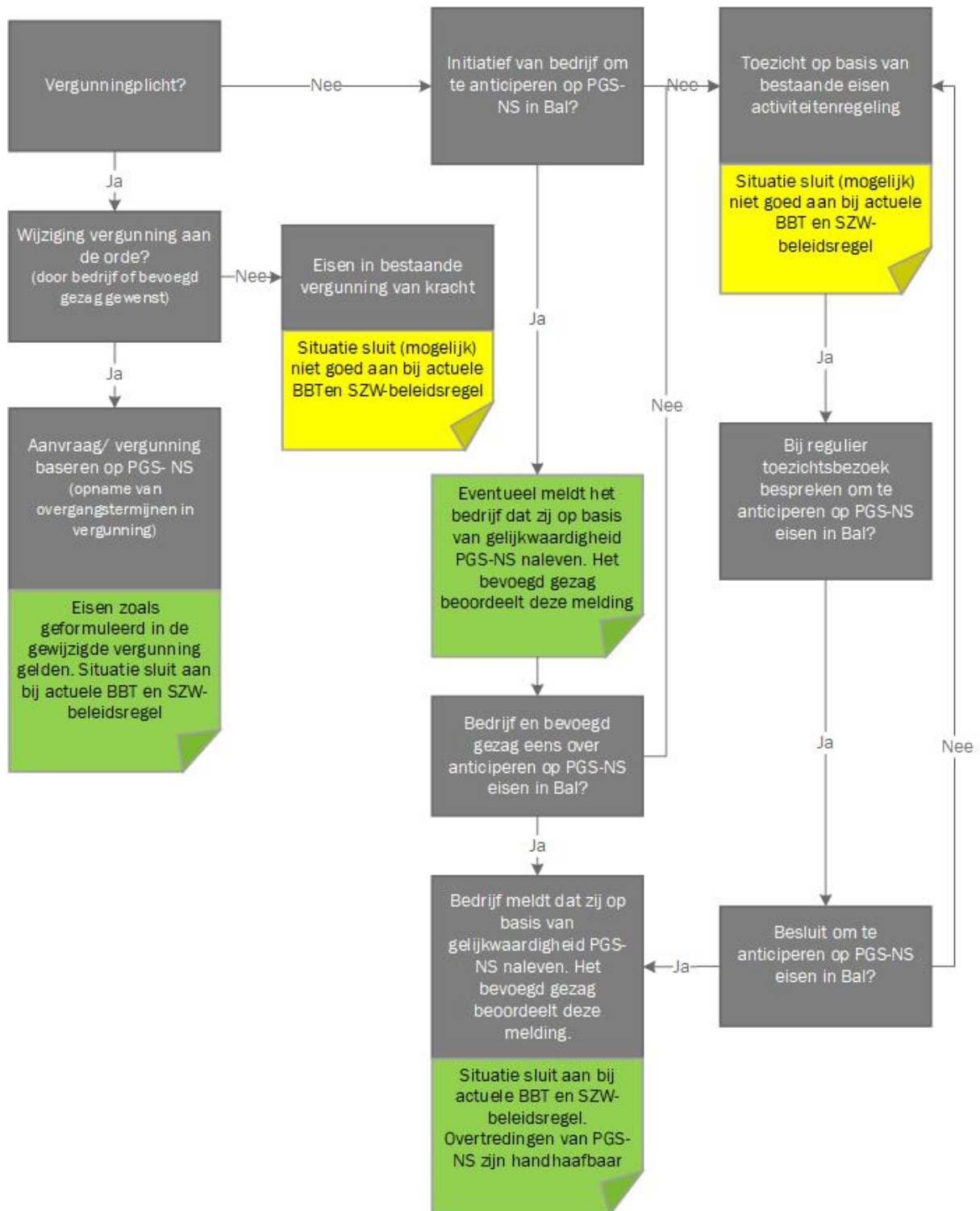
Zolang de Omgevingswet niet in werking is getreden geldt voor bedrijven dat zij moeten voldoen aan de in het Activiteitenbesluit opgenomen eisen of als zij vergunningplichtig zijn de eisen opgenomen in hun vergunning. Veelal is daarbij een relatie met maatregelen en voorzieningen die zijn opgenomen in een bestaande PGS Oude Stijl.

Daarbij zijn er wel mogelijkheden om te anticiperen op de Omgevingswet. Punt van aandacht daarbij is het borgen van de “bodemaatregelen” die wel waren opgenomen in de PGS Oude Stijl, maar bij PGS-NS is dat niet meer het geval. Een verwijzing naar de in het Bal opgenomen bepalingen op het gebied van bodembescherming kan daarbij een oplossing bieden.

De wijze waarop de PGS-NS al toegepast kan worden verschilt tussen bedrijven waar sprake is van vergunningplicht en bedrijven die onder algemene regels vallen.

In de figuur op de volgende pagina is schematisch weergegeven wat de verschillende opties zijn om een PGS-NS toe te kunnen passen in de periode dat de Omgevingswet nog niet van kracht is:

Er zijn voordelen voor bedrijven om PGS-NS alvast toe te passen:

- Voor de veiligheid is het bevorderlijk als de laatste de stand van de techniek/stand van de wetenschap en professionele dienstverlening/BBT wordt toegepast.
- Het kan kosten-efficiënter zijn voor bedrijven om al aan de PGS-NS te voldoen op het moment dat de Omgevingswet van kracht gaat, zodat de vastgestelde implementatietermijn niet tot regret-kosten leidt.
- De risicobenadering van de PGS-NS bevat duidelijkere aanknopingspunten om gelijkwaardigheid aan te tonen dan bij PGS Oude Stijl het geval was.
- Inspectie SZW gaat per 1 januari 2021 al toezien op de naleving van de in de SZW-beleidsregel aangewezen maatregelen voor arbeidsomstandigheden uit de PGS-NS. Omdat er in PGS'en maatregelen zijn die zowel een arbeidsomstandigheden- als een omgevingsveiligheidsdoel dienen, kan het wenselijk zijn om ook voor omgevingsveiligheid de PGS-NS al toe te passen.

Er zijn voordelen voor het bevoegd gezag als bedrijven PGS-NS alvast toe passen:

- Het bevoegd gezag heeft een transitiefase richting de Omgevingswet waarin ervaring opgedaan kan worden met de PGS-NS en het nieuwe wettelijke kader.
- Het bevoegd gezag kan geleidelijk en in overleg met bedrijven de overstap maken naar dit nieuwe systeem van PGS Nieuwe Stijl.

Omgevingsvergunningplichtige bedrijven

Voor vergunningplichtige bedrijven in het kader van omgevingsveiligheid, kan een PGS NS als geheel, of kunnen maatregelen uit de PGS-NS zonder veel problemen worden toegepast. Het bevoegd gezag heeft namelijk de plicht om omgevingsvergunningen actueel te houden en kan in dat kader zelf vergunningsvoorschriften vaststellen op basis van BBT-documenten. Ook als deze afwijken van de in de bijlage van de nu nog geldende MOR genoemde informatiedocumenten over BBT. Het bevoegd gezag is wel verplicht om een motivatie te geven om af te wijken van de aangewezen informatiedocumenten.

In het geval er geen actualisatie van de vergunning aan de orde is, maar het bedrijf wenst geheel of gedeeltelijk te voldoen aan PGS-NS in plaats van aan de PGS Oude Stijl, kan de volgende procedure worden aangehouden. Afhankelijk van de vraag of het voldoen aan de PGS NS leidt tot een verandering van de inrichting of uitsluitend van de voorschriften, dient het bedrijf een aanvraag voor een veranderingsgunning in of voor wijziging van de voorschriften. Indien de aanvraag voor het betrokken deel aan de PGS NS voldoet kan het bevoegd gezag de vergunning afgeven en kan het betreffende bedrijf de maatregelen uit PGS-NS toepassen. Het bevoegd gezag zal daar vervolgens op toezien en op handhaven.

Bedrijven die onder algemene regels vallen

Bedrijven die onder algemene regels, vallen krijgen de keuze van het bevoegd gezag om te blijven voldoen aan de PGS Oude Stijl of te kiezen voor het nieuwe systeem van PGS-NS. Op het moment dat een bedrijf ervoor kiest om het huidige systeem van de PGS Oude Stijl te blijven volgen, zal het bevoegd gezag hierop blijven handhaven. Wel is het mogelijk om in overleg met het bevoegd gezag op basis van gelijkwaardigheid individuele maatregelen uit de PGS-NS toe te passen binnen het oude systeem.

Indien het bedrijf vooruit wil lopen op de nieuwe regelgeving, dan kan de volgende procedure worden aangehouden. Bedrijven die onder algemene regels vallen kunnen een aanvraag indienen om van voorgeschreven maatregelen af te wijken en een andere gelijkwaardige maatregel toe te passen. Het bevoegd gezag neemt binnen acht weken een beslissing op de aanvraag. Het bevoegd gezag beoordeelt of er sprake is van gelijkwaardigheid en bij acceptatie door het bevoegd gezag kan het betreffende bedrijf de maatregelen uit PGS-NS toepassen. Het bevoegd gezag zal daar vervolgens op toezien en op handhaven.

Implementatietermijnen

In de PGS NS staan implementatietermijnen voor gewijzigde of nieuwe te treffen maatregelen. Als een bedrijf ervoor kiest om het systeem van PGS-NS toe te passen dan zijn de implementatietermijnen vanaf het moment van acceptatie door bevoegd gezag van de melding in het kader van gelijkwaardigheid onverkort van kracht. Dat geldt voor zowel vergunningplichtige situaties als situaties die onder algemene regels vallen.

Zoals hierboven reeds gemeld geldt voor arbeidsomstandighedenmaatregelen dat zodra de SZW-beleidsregel op 1 januari 2021 van kracht is, bedrijven vanaf dat moment moeten voldoen aan in de beleidsregel aangewezen (arbeidsomstandigheden)maatregelen, inclusief de daarin aangewezen implementatietermijnen.

Communicatie naar bedrijven over de mogelijkheid om het systeem van PGS NS toe te passen

Bedrijven en betrokken overheden zullen geïnformeerd worden over de mogelijkheid om de PGS NS toe te passen door nieuwsbrieven en de websites van Infomil en de PGS beheerorganisatie.

Daarnaast zullen bedrijven die vergunningplichtig zijn in het kader van omgevingsveiligheid door het bevoegd gezag geïnformeerd worden over de mogelijkheid om PGS NS toe te passen op het moment dat een milieuvergunning vernieuwd moet worden of er een nieuwe vergunningaanvraag is ingediend. Op moment dat er handhaving plaatsvindt bij een vergunningplichtig bedrijf zal het bevoegd gezag het bedrijf eveneens wijzen op de aanstaande verandering van het systeem PGS NS en de mogelijkheid om daar al vast op in te spelen.

Bedrijven die aan algemene regels moeten voldoen hebben een meldplicht. Bij een nieuw bedrijf dat aan algemene milieuregels moet voldoen of een bedrijf dat zijn activiteiten die onder de meldplicht vallen uitbreidt, krijgt het bevoegd gezag een melding en zal deze op dat moment de bedrijven informeren over de mogelijkheden om alvast te voldoen aan het systeem van PGS-NS.

Bij bestaande bedrijven waar geen wijziging van activiteiten plaatsvindt, zal het bevoegd gezag het bedrijf informeren op het moment van handhaving. Het bevoegd gezag zal niet actief al deze bedrijven benaderen zonder directe aanleiding.

Onderschrijving toepassing PGS NS

De in dit document beschreven aanpak is tot stand gekomen in overleg met en met instemming door alle stakeholders die vertegenwoordigd zijn in de PGS-Programmaraad, te weten VNO-NCW, MKB Nederland, de Veiligheidsregio's, IPO, VNG en ISZW. Dit document is afgestemd met de ministeries van IenW en SZW.

